

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/4882,Rocznica-bitwy-o-Lomianki.html>

23.04.2024, 12:27

22.09.2013

Rocznica bitwy o Łomianki

„Tutejsza okolica znalazła się na peryferiach największej batalii wojny obronnej 1939 roku - bitwy nad Bzurą, następnie zaś stanowiła przedpole oblężonej i heroicznie broniącej się stolicy. Latem 1944 roku to tędy przebiegały szlaki łączące partyzancką „Rzeczpospolitą Kampinoską” z „miastem niepokonanym”, które znów zerwało się do boju o niepodległość” - napisał Prezydent RP Bronisław Komorowski w liście skierowanym do organizatorów i uczestników uroczystości patriotyczno-religijnej w Kiełpinie

W niedzielę 22 września 2013 r. na Cmentarzu Wojskowym w Kiełpinie, w podwarszawskich Łomiankach odbyła się uroczystość patriotyczno-religijna poświęcona poległym we wrześniu 1939 r. żołnierzom w bitwie o Łomianki. Podczas ceremonii, w której w imieniu Prezydenta RP uczestniczył Maciej Czulicki z Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi BBN, upamiętniono również Powstańców Warszawskich oraz zestrzelonych we wrześniu 1944 r. pilotów amerykańskiego bombowca, niosących w tamtym czasie pomoc Warszawie.

Uroczystość, z udziałem Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego i pododdziałów Grup Rekonstrukcji Historycznych, rozpoczęła się połową mszą św., a poprzedzona została odegraniem Hymnów Narodowych Rzeczypospolitej Polskiej i Stanów Zjednoczonych. Po mszy i okolicznościowych przemówieniach odbył się apel poległych, oddano salwę honorową a następnie delegacje złożyły wieńce przed pomnikiem upamiętniającym żołnierzy poległych we wrześniu 1939 r. W rocznicy uczestniczyli m.in. posłanka Jadwiga Zakrzewska, przedstawiciel Ambasadora USA w Polsce, przedstawiciele Ministra Obrony Narodowej, przedstawiciel Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, przedstawiciele ogólnopolskich związków i stowarzyszeń kombatanckich, przedstawiciele ze szczebla samorządu powiatowego i lokalnego, mieszkańcy Kiełpina i Łomianek, harcerze i młodzież szkolna. Po części oficjalnej odbył się piknik, pokazy historycznych pojazdów mechanicznych, pokaz-rekonstrukcja epizodów bitwy o Łomianki w wykonaniu Grup Rekonstrukcji Historycznych oraz wieczorne widowisko - ognie pamięci.

Bitwa o Łomianki miała miejsce 22 września 1939 r., pomiędzy próbującymi przełamać pierścień okrążenia i dostać się do Warszawy niedobitkami Wojska Polskiego z Armii Pomorze i Poznań, którymi dowodził gen. Mikołaj Bołtuć (ok. 5 tysięcy żołnierzy, w tym 1500-1700 szabel i ok. 2000 koni) a wojskami niemieckimi dowodzonymi przez płk. Wilhelma Brandta (ok. 9-10 tysięcy żołnierzy, ok. 100 czołgów i pojazdów opancerzonych). Bój o Łomianki zamknął cykl dwutygodniowych walk objętych nazwą „Bitwa nad Bzurą” (9-18 września 1939 r.). Dowodzący siłami polskimi w bitwie o Łomianki gen. Bołtuć poległ. Do oblężonej Warszawy nie udało się przebić. Po stronie niemieckiej w bitwie pod Łomiankami walczyła m.in. 1 Dywizja Lekka (ze składu 10. Armii Grupy Armii



fot. A. Zakrzewska



„Sud”, głównych sił niemieckich w bitwie nad Bzurą), gdzie kwatermistrzem w stopniu rotmistrza był Claus von Stauffenberg, który 20 lipca 1944 r., już jako pułkownik, dokonał nieudanego zamachu na Hitlera w „Wilczym Szańcu” koło Kętrzyna.

Na Cmentarzu Wojskowym w Kiełpinie, który powstał już podczas II Wojny Światowej znajdują się:

- › mogiły ok. 2300 żołnierzy 39 oddziałów Armii „Poznań” i „Pomorze”, którzy zginęli w dniach 19 i 22 września 1939 roku pod Wólką Węglową (szarża kawalerzystów 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich) i w Łomiankach (natarcie pod dowództwem gen. Bołtucia), a wśród nich tablice poświęcone pamięci żołnierzy z 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, 6 Pułku Strzelców Konnych z Żółkwi oraz pomnik 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich,
- › pomnik ku czci załogi amerykańskiego bombowca (latającej fortecy) B-17G „Do zobaczenia” por. Francis Akinsa, zestrzelonego 18 września 1944 r. nad Dziekanowem Leśnym, który był jednym z ponad 100 samolotów, niosących pomoc powstańcom warszawskim. Spośród 10-osobowej załogi – 8 lotników zginęło a dwóch dostało się do niewoli niemieckiej,
- › pomnik ku czci ofiar Katynia,
- › mogiły ofiar cywilnych wojny, żołnierzy AK i LWP.

[Przeczytaj list Prezydenta RP](#)

[Tweetnij](#)